

Проект «Польсько-українська співпраця представницьких організацій ректорів –
зادля вдосконалення діяльності закладів вищої освіти»

Лідер: проф.д.габ. Єжи Возьніцкий

СПІЛЬНА РЕЗОЛЮЦІЯ № 3
КОНФЕРЕНЦІЇ РЕКТОРІВ АКАДЕМІЧНИХ ШКІЛ ПОЛЬЩІ ТА
СПІЛКИ РЕКТОРІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ УКРАЇНИ
«СФЕРА ВРЯДУВАННЯ У ВИЩІЙ ОСВІТІ - ПОЛОЖЕННЯ СТАТУТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ»

Інформація про порядок підготовки цього документу

З огляду на виняткову ситуацію, викликану пандемією коронавірусу COVID-19, Польсько-українська ректорська дискусія, запланована на 31 березня 2020 року, була перенесена на жовтень 2020 року, за умови, якщо санітарно-епідеміологічні та правові умови у наших країнах це дозволять. Відповідно до Програми III етапу Проекту «Польсько-українська співпраця представницьких організацій ректорів – задля вдосконалення діяльності закладів вищої освіти», який реалізується Варшавською Політехнікою за фінансової підтримки Міністерства науки та вищої освіти Польщі та під патронатом Міністерства освіти і науки України (інформація про Проект – див. Додаток 1), делегації Конференції ректорів академічних шкіл Польщі та Спільки ректорів ВНЗ України ознайомилися з проектом цієї Спільної Резолюції № 3, підготовленим лідером та програмним координатором Проекту, на підставі експертизи положень статутів університетів в обох країнах. Потім свої поправки до проекту Спільної Резолюції запропонували ректори.

У травні 2020 року було підготовлено проекти документів з метою їх узгодження з ректорами, членами обох делегацій, за посередництвом Президентів КРАШП та Спільки ректорів, зокрема проект Спільної Резолюції, що мав би стати предметом обговорення під час ректорської дискусії, а також висновки з дослідження в обох країнах. Проекти були обговорені Консультативною групою Проекту на додатковому засіданні 4-5 травня 2020 року, а потім підготовлений таким чином проект Спільної Резолюції разом з іншими матеріалами було надіслано Ректорам-Президентам, а за їх посередництвом, і до інших ректорів, членів обох делегацій, для внесення пропозицій.

У результаті цих заходів текст Резолюції було узгоджено шляхом електронної комунікації і в червні 2020 року підписано Лідером Проекту та співпідписано Президентами КРАШП та Спільки ректорів. Підготовлена таким чином Спільна Резолюція передається міністрам обох країн та ректорам університетів, які беруть участь у польсько-українському проекті.

Ректори узгодили, що перенесений візит делегації Спільки ректорів ВНЗ України до Лодзинської Політехніки, має відбутися восени цього року, якщо це буде можливо, з огляду на загальні умови, та поєднаний зі Школою стратегічного управління вищою освітою для ректорів українських ЗВО, запланованою у Програмі реалізації Проекту на 25-29 жовтня 2020 р. Деталі будуть представлені пізніше.

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

Патронат

Партнери

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Головний партнер

Преамбула

Предметом третього дослідження та Ректорської Дискусії визначено ключову для розвитку вищої освіти та закладів вищої освіти в Україні та Польщі тему – аналіз положень статутів, які стосуються сфери врядування (*governance*), 10 провідних (за рейтингом) університетів Польщі та України з урахуванням норм чинного законодавства. Проект цієї Резолюції та резюме (*executive summary*) польської та української експертизи разом з висновками було підготовлено програмним координатором к.н. Іриною Дегтярьовою та лідером Проекту проф. Єжи Возніцьким на основі експертиз, виконаних польським експертом проф. Кшиштофом Леєю та українським експертом проф. В'ячеславом Комаровим (Додатки 2 та 3 відповідно).

Розглядаючи проект Спільної Резолюції, ректори дійшли висновку, що частина загальних рекомендацій, які стосуються інституційної автономії та свободи академічної спільноти, має стосуватися спільно обох країн. Частина детальних рекомендацій стосуються кожної із систем вищої освіти наших країн окремо, адресовані відповідно Міністру науки та вищої освіти Польщі та ректорам польських університетів, а також Міністру освіти і науки України та ректорам українських університетів, які беруть участь у Проєкті.

I. Рекомендації щодо сфери врядування у вищій освіті, адресовані спільно до Міністра науки та вищої освіти Республіки Польща та Міністра освіти і науки України, а також до Конференцій ректорів Польщі (Конференція ректорів академічних шкіл Польщі) та України (Спілка ректорів ВНЗ України)

[Ректор]

1. У закладі вищої освіти, що має статус дослідницького, балотуватися на ректора мають особи, які обіймають посаду професора або професора університету.
2. Претендент на посаду ректора повинен представити своє бачення університету та засади його розвитку у довгостроковій перспективі.
3. У подальшому пропонується розглянути можливість розширення моделей наявного порядку вибору ректора альтернативною процедурою під назвою *searching* (пошук) за участю міжнародних експертів. У цьому випадку законодавчою вимогою участі у процедурі має бути ступінь доктора філософії.
4. Право висувати кандидатів на посаду ректора повинно мати обмежене коло суб'єктів, визначених у статуті.
5. Закон вимагає визначення у статуті інших суб'єктів (як мінімум одного), крім університетської ради, що мають право висувати кандидатів на посаду ректора. Це положення суттєво послаблює позицію університетської ради, тому доцільно, щоб законодавець скасував цю норму, внесену до тексту законопроєкту в останній момент. Інші суб'єкти мають подавати кандидатури на ректора до університетської ради. Це означає, що право висувати кандидатів на посаду ректора повинно бути надано лише раді, яка висуває кандидатів на ректора з числа тих,

яких запропонували ті або інші суб'єкти, визначені статутом, або з числа осіб, поданих окремими членами ради за власним поданням.

6. Необхідно переглянути та усунути з тексту статутів положення, що всупереч чинному законодавству обмежують або послаблюють керівні повноваження ректора, дозволяючи іншим органам управління втручатися в його компетенції, за винятком тих функцій, що визначено законом.

[Організаційна структура]

7. В умовах, коли наукова діяльність в університеті більшою мірою фінансується не стільки з частини субвенції, а у рамках проєктів та фінансуються за рахунок грантів, що надають відповідні агенції, варто розглянути можливість введення до організаційної структури елементів матричного характеру, коли наукові дослідження реалізуються еластично сформованими науковими колективами, навчальний процес – структурними підрозділами, наприклад, але не обов'язково, факультетами. Більше того, у ЗВО доцільно утворювати робочі групи *task force*, а також менш традиційні організаційні підрозділи, також віртуального або квазівіртуального характеру, які могли би координувати діяльність власних чи зовнішніх експертів та реалізувати дослідження у рамках ініціатив і проєктів, що фінансуються із зовнішніх джерел.

8. Для ЗВО може бути досить корисним впровадження більш горизонтальної ієрархії, але не повне її скасування. Цьому можуть сприяти нові принципи евалюації якості наукової діяльності, згідно з якими більш важливими є досягнення, а не наукові ступені чи звання професора.

9. Корисним може бути створення підрозділів, наприклад, навчальних шкіл, що охоплюють перший ступінь навчання (бакалавр) та об'єднують переважно працівників, які працюють на педагогічних посадах, та підрозділів, наприклад, науково-навчальних центрів із зосередженням науково-педагогічних працівників, які реалізовували би навчальний процес на другому рівні вищої освіти (магістратура).

10. Університетам слід ухвалити положення, які сприяли би проведенню міждисциплінарних досліджень у ситуації відносно жорстких організаційних структур, що базуються на наукових спеціальностях.

[Організаційна форма докторських шкіл]

11. Рекомендується надати пріоритет міждисциплінарним докторським школам, що охоплюють більше двох наукових дисциплін, а можливо, і більше однієї галузі науки, особливо у випадку т. зв. суміжних галузей (наприклад, технічні та суспільні науки).

12. Докторські школи повинні бути пов'язані з дослідницькими проєктами, які реалізуються в університеті.

[Управлінські документи]

13. Загалом, члени університетської спільноти очікують зменшення рівня деталізації положень у внутрішніх управлінських документах ЗВО.

14. У зв'язку з детальними положеннями Закону щодо документації ЗВО, зміст статутів у цій сфері не потребує конкретизації.

[Участь студентів у підготовці навчальних програм]

15. Рекомендується дотримуватися традиційного порядку у цій сфері. Участь студентів у процесі розроблення навчальних програм має забезпечуватися шляхом участі представників студентського самоврядування у роботі комісій, які займаються підготовкою навчальних програм.

16. Навчальні програми повинні більше включати засоби електронного навчання (e-learning).

II. Рекомендації для польської сторони

[Загальна рекомендація]

Аналіз статутів свідчить про те, що заклади вищої освіти зберегли певний ступінь свободи для еволюційного впровадження змін, які створюють більші можливості для того, щоб скористатися положеннями нового Закону для власної організаційно-управлінської трансформації. Доцільно, щоб новообрані органи управління університетів у новій каденції переглянули зміст ухвалених статутів у цій сфері. При внесенні змін до статуту:

- не варто надмірно прив'язуватися до попередніх організаційних та управлінських моделей, якщо це було обумовлено прагненням зберегти застарілі структури, натомість варто впроваджувати більш гнучкі організаційні моделі;
- у положеннях статуту варто прагнути до певного балансу між інституційною автономією університету та свободами академічної спільноти – обидві ці цінності визначено Законом;
- принцип університетської автономії університету має бути пов'язаний із принципом відповідальності і підзвітності: закон не повинен надмірно обмежувати університетську автономію, натомість статут не повинен обмежувати принцип підзвітності;
- зменшення академічної ієрархії не має досягатися шляхом скасування наукових ступенів та звань, а шляхом поширення практик призначення на посаду університетського професора осіб, які мають науковий ступінь доктора філософії і видатні наукові досягнення;
- відповідно до ідеї нового Закону, центральним має бути інтерес університету, а не його організаційних підрозділів: положення статутів не повинні порушувати або послаблювати цей принцип;

- порядок обрання ректора та сенату, визначений Законом, не потребує суттєвих змін, за винятком необхідності звільнення сенату від обов'язку ухвалення навчальних програм;
- положення щодо університетської ради мають бути змінені у напрямку розширення компетенції ради та скасування вікових обмежень для зовнішніх її членів.

[Органи управління]

1. Перелік органів управління ЗВО, визначений у Законі, не повинен надмірно розширюватися у статутах, оскільки – незалежно від намірів – це може призвести до реального ослаблення органів управління університету, які визначено Законом, та надмірного розпорощення повноважень та відповідальності. Зокрема, це не повинно стати методом збереження структури органів у минулому, до моменту набуття чинності нового Закону. Це суперечило би намірам законодавця. Надання статусу органу управління радам наукових дисциплін слід вважати абсолютно обґрунтованим.

[Університетська рада]

2. Вікове обмеження для зовнішніх членів університетської ради є необґрунтованим, особливо зважаючи на відсутність таких обмежень для осіб, які обіймають керівні посади [функції]. Такі обмеження не застосовуються до членів наглядових рад державних підприємств та установ.

3. Діяльність університетських рад може бути більш корисною для університету, якщо кількість зовнішніх членів перевищуватиме визначений законом мінімум. Зовнішній вплив на політику розвитку університету та його бачення може бути дуже позитивним.

4. Доцільно було би у положеннях Закону дозволити університетській раді розширювати сферу компетенції у статутах.

[Склад і порядок виборів виборчої колегії]

5. Сукупна частка професорів, професорів університету та докторів габілітованих у виборчих колегіях не має перевищувати 50%.

6. Члени виборчої колегії, а також сенату повинні обиратися і бути представниками всієї університетської громади, а не окремих структурних підрозділів.

[Перелік органів управління, інших, ніж визначені у законі]

7. Надання радам факультетів статусу органу управління означає спроби зберегти явище надколегіальності в управлінні університетом і тому не відповідає наміру законодавця. Рекомендується усунути зі статутів відповідні положення.

[Органи, що присуджують науковий ступінь, або інші суб'єкти, які беруть участь у формуванні наукової політики у ЗВО (у тому числі у сфері евалюації науки/оцінюванні якості наукової діяльності)]

8. Статути більшості закладів вищої освіти містять положення щодо утворення рад наукових дисциплін/спеціальностей як органів, що присуджують наукові ступені. Рекомендується підтримувати таку практику, але усунути вікове обмеження членства у цьому органі на рівні Закону.

9. Присудження наукових ступенів сенатом, якщо статут залишає за ним це повноваження, набуває формального характеру та вимагає серйозної попередньої процедури, що має проводитися відповідними комісіями.

[Управлінські функції/посади у закладі вищої освіти]

10. Частина закладів вищої освіти, дотримуючись норм Закону, надає занадто велике значення самому поняттю управлінських функцій і надмірно розширює їх кількість, що в управлінських науках має другорядне значення для ефективності управління університетом, проте створює бюрократичні загрози. Якщо ЗВО прагне встановити більш горизонтальну структуру, з меншим розпорошенням влади та зміцненням органів управління, визначених у Законі, то він має зменшувати кількість управлінських функцій.

[Регулювання посади канцлера (фінансового директора чи відповідної) та квестора (головного бухгалтера)]

11. Канцлер і квестор - це представники університетської адміністрації, які часто виконують свої функції незалежно від терміну повноважень ректора. Тому їхні посади та повноваження мають бути визначені на рівні Закону або, принаймні, повинно бути відповідне відсилання до врегулювання цього питання у статуті ЗВО. Але навіть за умови відсутності такого відсилання до статуту, Закон не створює перешкод для регулювання посад канцлера та квестора у статуті. Саме так і зробила більшість ЗВО, що, безумовно, є доцільним та обгрунтованим.

III. Рекомендації для української сторони

Принцип університетської автономії та засади дерегуляції означає відмову держави від безпосереднього втручання в діяльність закладів вищої освіти, визнання таких принципів організації університетського життя, як довіра, відповідальність, чесність і взаємні вимоги, а також передбачає передачу всієї відповідальності за якість освіти та наукових досліджень разом з необхідними організаційними і фінансовими інструментами в руки самих університетів як автономних і самоврядних інституцій. Варто втілювати в життя рекомендації Європейської асоціації університетів EUA у рамках проекту ATHENA¹ щодо цих питань.

[Спосіб ухвалення статутів ЗВО]

1. Варто посилити роль статуту у системі джерел права у вищій освіті, а заклади вищої повинні отримати ширшу автономію у питаннях ухвалення статуту та змін до нього. Порядок затвердження статуту державних ЗВО Міністерством як засновником має бути скасований або обмежений. Водночас за Міністерством має залишитися право верифікації положень статуту з точки зору відповідності нормам чинного законодавства (за прикладом Польщі).

---

¹ Автономія університетів України: Аналіз і план дій. Відділ з питань управління, фінансування та розробки державної політики, Асоціація європейських університетів 2012-2015
https://eua.eu/images/site1/policy-roadmap-ukraine_ukrainian.pdf

Спільна Резолюція № 3

Конференції ректорів академічних шкіл Польщі та Спільки ректорів вищих навчальних закладів України
«Сфера врядування у вищій освіті - положення статутів закладів вищої освіти»
червень 2020 р.

2. Належить реально впроваджувати норми закону про виведення ЗВО зі статусу бюджетної установи та, відповідно, обмежити права органів влади як засновників. Урядові рішення щодо системи фінансування ЗВО в цілому передбачають зміну статусу державних та комунальних закладів вищої освіти як бюджетних установ з можливим збереженням податкових, тарифних та митних пільг, необхідних для їхнього успішного і ефективного розвитку. Крім того, для такого розвитку слід забезпечити можливість ЗВО самостійно затверджувати кошториси і зміни до них, відмову від державного регулювання чисельності науково-педагогічних працівників, право ЗВО самостійно встановлювати розміри оплати праці в межах їхніх кошторисів, зарахування 100% орендної плати за їхнє майно, скасування погодження оренди майна, спрощення процедури списання застарілого майна та запровадження механізму реалізації надлишкового майна.

[Органи управління]

3. Варто розглянути можливість упорядкування системи органів управління у закладах вищої освіти та обмежити її до тих найважливіших, які ухвалюють адміністративні рішення та здійснюють управління університетом, а не його структурними підрозділами, а саме до: ректора, вченої ради та наглядової ради.

4. Сфера відповідальності кожного органу управління ЗВО повинна бути чітко визначена, відповідно до розподілу повноважень, уникаючи ситуації спільної відповідальності.

5. Належить обмежити надколегіальність в управлінні університетом, зокрема, наприклад, змінити статус вищого колегіального органу громадського самоврядування, з урахуванням того, що принцип академічного самоврядування втілено у діяльності вченої ради (сенаті), членами якого є обрані колективом університету його представники, та ректора, якого також обирає вся університетська спільнота. Роль і відповідальність одноосібного органу управління – ректора – має бути збільшена.

[Ректор]

6. Відносини між міністром і міністерством та ректором повинні бути чіткіше врегульовані з урахуванням принципів університетської автономії та водночас підзвітності і відповідальності університету.

7. При визначенні ключових показників ефективності (KPI) у діяльності ректора, що містяться у контракті, слід враховувати реальну ситуацію, що виникає внаслідок загальної державної політики щодо фінансування вищої освіти, та потреби забезпечення перспектив розвитку закладу вищої освіти протягом терміну повноважень ректора.

8. Рекомендується посилити повноваження ректора у проведенні кадрової політики, що відповідає європейським стандартам, включаючи реалізацію принципів та положень "Європейської хартії дослідників" та "Кодексу працевлаштування наукових працівників" в очолюваному ним університеті, як рекомендують Європейська комісія та Міністерство освіти і науки України².

---

² Лист Міністра освіти і науки України № 1/9-275 від 03.05.2018 «Щодо впровадження Європейської Хартії дослідників та Кодексу працевлаштування наукових працівників»,
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/nauka/reforma-nauky/sndta94c.pdf>

[Вчена рада/Сенат]

9. Положення статутів щодо Вчених рад свідчать про стриманість та інституційну обмеженість їх функцій, що не є доцільним з огляду на їх роль у розбудові автономії університетів. Вчена рада повинна бути провідним і єдиним колегіальним органом в системі управління університетом. Статути повинні більш чітко визначати повноваження ректора та голови вченої ради, якщо це не ректор.

10. Доцільно, щоб університети формували склад Вченої ради з представників університету без зовнішніх членів з-поза університетської спільноти.

11. Статути університетів визначають повноваження Вчених рад, як правило, автентично до положень і завдань, які визначено Законом. Закон повинен створювати умови до певного розширення своїх повноважень у статутах.

[Наглядова рада/університетська рада]

12. Варто переглянути повноваження наглядової ради та надати їй більше стратегічного спрямування. Наглядова рада, яка формується вченою радою, могла би виконувати більше чіткі завдання, з урахуванням однак її діяльності на засадах *pro publico bono*.

13. З огляду на повноваження наглядової ради, її членами мають бути представники різних стейкхолдерів, властивих конкретному закладу, зокрема, бізнесу, сфери вищої освіти і науки (з-поза власного ЗВО), органів державної влади та місцевого самоврядування, а також громадянського суспільства, представники роботодавців.

14. На рівні Закону варто визначити кількісний склад та вимоги до членів, зокрема обмежити членство в наглядовій раді для одноосібних органів управління ЗВО та НУ (ректор, директор, президент), осіб, які членами наглядових рад інших установ та організацій (при дотриманні принципу, що особа може бути членом лише однієї наглядової ради, незалежно від типу й форми власності організації). Також доцільно заборонити міністру та заступникам міністра бути членами наглядових рад ЗВО (може, варто також це обмеження запровадити і для працівників міністерства).

[Інші органи (управління) ЗВО та управлінські/керівні функції]

15. Поняття “органи управління” вимагає конкретизації на рівні Закону, оскільки у системі вищої освіти воно залишається дещо розмитим. Дорадчі органи, робочі органи, органи студентського самоврядування не є органами управління за своєю суттю.

[Статус органів, які надають наукові ступені в університеті чи інші суб'єкти, які беруть участь у формуванні наукової політики (включаючи евалюацію)]

16. Необхідно найближчим часом впровадити норму Закону щодо остаточності прийняття рішення спеціалізованої вченої ради про присвоєння наукового ступеня, з одночасною вимогою, що університети зобов'язані забезпечити належний рівень (якість) своєї діяльності у цій сфері.

17. Спільно з Міністерством, Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, Науковим комітетом Національної ради з питань науки та технологій, а також зі Спількою ректорів ВНЗ України доцільно було би обговорити принципи та порядок апеляцій і

скасування рішення спеціалізованої вченої ради про присвоєння наукового ступеня, якщо воно було ухвалене з порушенням Закону або у випадку підтвердженого факту плагіату чи іншого випадку академічної недоброчесності.

[Регулювання посади канцлера (фінансового директора чи відповідної) та квестора (головного бухгалтера)]

18. Посади канцлера та квестора не передбачені ні профільним Законом, ні іншим законодавством. Виходячи зі статусу університету як бюджетної установи, фінансово-розпорядчі функції в університеті здійснюються ректором та головним бухгалтером, ступінь фінансової автономії університету мінімальний. Варто опрацювати зміни у цій сфері.

19. Для покращення роботи адміністрації та економічної діяльності університету слід розглянути можливість призначення ректором канцлера або фінансово-адміністративного директора як окремої керівної посади, який би тісно співпрацював з проректором з адміністративно-господарської частини. Це звільнило би ректора від поточної адміністративної діяльності. Однак запровадження посади канцлера та квестора вимагає зміни статусу університетів як бюджетної установи та внесення змін щодо фінансово-економічного управління у системі вищої освіти.

[Організаційна структура]

20. Українські ЗВО повинні отримати більше автономії щодо конструювання власної структури. Варто обмежити рівень деталізації норм Закону у цьому питанні, як це має місце зараз, належить зробити їх більш гнучкими. Державні ЗВО повинні мати свободу визначати власну структуру безпосередньо у своїх статутах, як це роблять приватні ЗВО. Як наслідок, державні ЗВО у цих питаннях знаходяться в нерівних умовах із недержавними ЗВО, істотно втрачають в оперативності й ефективності вирішення питань їх діяльності.

[Організація докторської підготовки]

21. Статути університетів не передбачають можливість докторської підготовки шляхом утворення докторських шкіл/аспірантур у співпраці з іншими науково-дослідними установами, шляхом інтернаціоналізації навчання та створення таким чином дослідницького середовища. Доцільно створювати такі можливості.

22. З метою підвищення якості підготовки аспірантів та докторантів, у Законі та статутах університетів доцільно було би сформулювати принципи та цілі докторської підготовки та визначити засади управління дослідницьким процесом, формування дослідницького середовища та його інтернаціоналізації, з урахуванням європейських стандартів³.

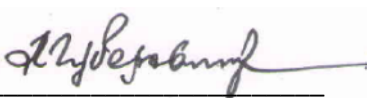
³ Див. 1) Principles for Innovative Doctoral Training, EC 2011, https://euraxess.ec.europa.eu/sites/default/files/policy_library/principles_for_innovative_doctoral_training.pdf; 2) Taking Salzburg Forward, EUA-CDE 20166 https://www.eua-cde.org/downloads/publications/2016_euacde_doctoral-salzburg-implementation-new-challenges.pdf; 3) Eurodoc Report "Identifying Transferable Skills and Competences to Enhance Early-Career Researchers Employability and Competitiveness", Brussels, 2018, <http://eurodoc.net/skills-report-2018.pdf>,

[Участь студентів у підготовці навчальних програм]

23. Ефективними інструментами досягнення академічної автономії університетів є вивчення думок стейкхолдерів щодо розробки та оновлення освітніх програм, зокрема проведення регулярних опитувань студентів стосовно якості освітніх програм й освітньої політики університетів в цілому. Опитування студентів слід проводити професійно з урахуванням вимог та добрих практик у цій сфері.

Проф. Ян Шмідт, Президент КРАШП

Проф. Єжи Возніцький, Лідер Проєкту

Проф. Леонід Губерський,
Президент Спілки ректорів ВНЗ України

Перелік додатків

1. Загальна інформація про проєкт «Польсько-українська співпраця представницьких організацій ректорів – задля вдосконалення діяльності закладів вищої освіти». Етап III
2. Висновки дослідження положень статутів обраних 10 закладів вищої освіти Польщі
3. Висновки дослідження положень статутів обраних 10 закладів вищої освіти України